

ASTRONOMICZNA JESIEŃ 2021. SPOJRZENIE W NOCNE NIEBO

Tegoroczne astronomiczne lato dobiegło końca w środę 22 września o godzinie 21.21 - Słońce znalazło się wówczas w tzw. punkcie Wagi, leżącym na przecięciu płaszczyzny ekliptyki (trasy na niebie, jaką przemierza w ciągu roku nasza dzienna gwiazda) z płaszczyzną równika. W tym momencie nastąpiła równonoc jesienna.

Kalendarzowa jesień umownie zaczyna się zawsze 23 września, ale w przypadku precyzyjnych momentów następowania astronomicznych pór roku obserwowana jest pewna zmienność, zależna od czasu górowania Słońca w zenicie nad równikiem bądź zwrotnikami. W przypadku jesieni (i podobnie wiosny), jest to górowanie nad równikiem, wyznaczające moment równonocy.

Jesienią na wieczornym niebie dostrzec będzie można w pierwszej kolejności kilka planet. Wyraźnie widoczna będzie Wenus, która pod koniec października będzie zachodzić około godzinę po zachodzie Słońca. W całej okazałości podziwiać można też Jowisza i Saturna, zwracając swoją uwagę na południową stronę nieba.

Czytaj też: [Powstał przegląd polskich ośrodków astronomicznych. Nowy informator PTA](#)

Z kolei wieczorami nie zobaczymy Marsa. Czerwona Planeta zacznie wschodzić nad ranem na przełomie października i listopada. Podobnie Merkury na początku jesieni nie będzie widoczny, ale już w drugiej połowie października da się uchwycić przez krótki czas na porannym niebie. Najdłużej będzie widoczny około 20 października (wschód około godziny przed świtem).

Z planet niewidocznych gołym okiem, ale możliwych do wypatrzenia przy pomocy teleskopu, jesienią można zaobserwować zarówno Urana, jak i Neptuna. Jesień jest najbardziej dogodnym momentem do ich "złowienia".

O tej porze roku będą również następować spektakularne pełnie Księżyca - oczekiwane są one 20 października, 19 listopada i 19 grudnia.

Czytaj też: [Akcja udrażniania Kanału Sueskiego. Pomocna księżycowa pełnia i zdjęcia z orbity](#)

Czas Perseidów i innych letnich rojów meteorów mamy już za sobą, ale nie znaczy to, że jesienią nie można dostrzec „spadających gwiazd”. Na przykład od 6 do 10 października aktywne są Drakonidy, mające związek z kometą 21P/Giacobini-Zinner. Jak ich nazwa wskazuje, poszukiwać ich można w rejonie konstelacji Smoka.

Poza tym, na okres od 2 października do 7 listopada przypadają przeloty Orionidów, z maksimum aktywności w terminie 21 października. Rój ten ma związek ze słynną kometa Halleya. Najaktywniejszym z przypadających jesienią rojów meteorów są jednak Geminidy, widoczne od 4 do 17 grudnia. W maksimum około 14 grudnia ich aktywność może osiągać nawet 120 zjawiska w ciągu godziny. Geminidy mają związek z planetoidą 3200 Phaeton.

Czytaj też: [Ślady ciężkich pierwiastków w zimnych atmosferach komet. Polacy wśród odkrywców](#)

W kontekście obchodzonej w tym roku 100. rocznicy urodzin Stanisława Lema, na jesiennym niebie można poszukiwać związanych z tym akcentów - łatwo dostrzeżemy gwiazdę, która w 2019 roku otrzymała nazwę związaną z twórczością wybitnego polskiego tówrcy. Gwiazda BD+14 4559 to od tamtej pory także Solaris. Okrąży ją planeta Pirx odkryta przez polskich astronomów.

Nazwy tej pary wyłoniono w ramach konkursu prowadzonego na stulecie Międzynarodowej Unii Astronomicznej (IAU). Każdy z krajów na świecie mógł nadać nazwę jednej gwiazdzie i jej planecie. Spośród nazw wyłonionych w polskiej części konkursu, IAU zdecydowała się właśnie na wybór pary Solaris i Pirx.

Do dostrzeżenia gwiazdy Solaris potrzebujemy lornetki lub teleskopu. Widoczna jest w gwiazdozbiore Pegaza.

Czytaj też: [Twórczość Lema na czele w polskiej edycji konkursu NameExoWorlds](#)

Opracowanie: PAP/S24

Jakub Wiech

GLOBALNE OCIEPLENIE
podręcznik dla Zielonej Prawicy

Defence 24
WYDAWNICTWO

**NAJNOWSZA KSIĄŻKA
KUBY WIECHA**

Czy Prawica może być Zielona?

Defence 24
WYDAWNICTWO

Sklep.Defence 24

[Reklama](#)